

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1113/2024
04.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Светлане Томић Јокић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Дејана Обреновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К бр.181/22 од 03.11.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.55/24 од 05.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 04. септембра 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Обреновића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К бр.181/22 од 03.11.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.55/24 од 05.04.2024. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу К бр.181/22 од 03.11.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. у вези члана 61. Кривичног законика, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што уколико је не плати у том року, новчана казна ће бити замењена казном затвора, тако што ће сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне рачунати као један дан казне затвора, али не дуже од шест месеци.

Истом пресудом, окривљени АА обавезан је да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара те да оштећеном ББ на име нужних трошкова кривичног поступка плати износ од 135.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Оштећени је упућен на парнични поступак, ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 бр.55/24 од 05.04.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Крушевцу и браниоца окривљеног АА - адвоката Дејана Обреновића, а пресуда Основног суда у Крушевцу К бр.181/22 од 03.11.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Дејан Обреновић, због повреде закона и повреде одредаба Законика о кривичном поступку, не наводећи конкретно о којим се повредама ради, с тим што из образложења произилази да бранилац захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члана 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу, обзиром да је првостепени суд у доказном поступку извршио увид у „скриншот“ са апликације „вибер“ на којој се налази профилна слика окривљеног, која је повезана са бројем телефона 066/..., а који доказ је сачинио лично оштећени ББ и приложио тужилаштву без наредбе суда. Према ставу браниоца, наведени доказ прибављен је супротно одредби члана 152. став 3. ЗКП, јер је мобилни телефон у смислу ове одредбе уређај за аутоматску обраду података који се може претресати само на основу наредбе суда, које у конкретном случају није донета.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП је прописано да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку (члан 83. став 1. и 2.).

Одредбом члана 138. став 1. ЗКП је прописано да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин.

Одредбом члана 139. став 1. ЗКП је прописано да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка или подносе странке, по правилу, у оригиналу.

Првостепени суд је на главном претресу, поред осталог, извршио увид у писане доказе, па и у спорни „скриншот“ са апликације „вибер“, и из овог доказа утврдио да се на истој налази профилна слика окривљеног и да је повезана са бројем телефона 066/..., чији је корисник окривљени, а што је оштећени презентовао служби Телекома Србија, те доставио Полицијског управи Крушевац и Основном јавном тужилаштву у Крушевцу, приликом сачињавања кривичне пријаве против окривљеног. По оцени Врховног суда увид у „скриншот“ представља увид у исправе, а што је сходно одредби члана 138. став 1. ЗКП предвиђено као један од начина на који се врши доказивање исправом, те за коју доказну радњу није потребно испуњење услова прописаних одредбом члана 152. став 3. ЗКП, како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује.

Наиме, у конкретном случају није вршен претрес мобилног телефона окривљеног, већ се ради о подацима добијеним са мобилног телефона оштећеног, које је он у циљу заштите својих интереса сам показао овлашћеним службеним лицама ПУ Крушевац и ОЈТ Крушевац, те којим је поткрепио своје тврдње у вези са извршењем предметног кривичног дела, и који представља предмет који је подобан да служи као доказ неке чињенице која има значај за правне односе. Сходно наведеном, по оцени Врховног суда, скриншотови и СМС поруке позива упућених оштећеном од стране окривљеног у смислу члана 2. став 1. тачка 26. ЗКП, којим је ближе одређен појам исправе, могу се сматрати исправом, и као такви се могу користити, односно извести као доказ у кривичном поступку.

Поред тога, по оцени овога суда, „скриншот“ који је оштећени доставио представља саставни део исказа оштећеног, који је управо исказом на главном претресу потврдио аутентичност истих, а због чега су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на незаконитост овог доказа, оцењени неоснованим.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и с тим у вези наводи да предметно кривично дело представља дело малог значаја, односно да није кривично дело у смислу одредбе члана 18. КЗ, обзиром на „веома низак степен кривице окривљеног и чињеницу да су штетне последице потпуно одсутне, односно незнатне“.

Одредбом члана 18. став 2. КЗ, прописано је да је дело малог значаја, ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне, и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је окривљени оглашен кривим због продуженог кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. у вези члана 61. КЗ, дакле да је извршио више кривично-правних радњи прогањања у односу на оштећеног, то се по оцени овога суда у конкретном случају не може говорити о „ниском“ степену кривице окривљеног, а што представља један од услова за примену члана 18. КЗ. Из наведених разлога, Врховни суд оцењује неоснованим наводе захтева

за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, обзиром да у осталом делу захтева бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно повреду члана 440. ЗКП, истицањем да из утврђеног чињеничног стања произилази да оштећени није изричито изјавио да је предметна комуникација са окривљеним противна његовој вољи, да је исказ оштећеног контрадикторан, непоуздан и неуверљив, и полемисе се са исказима саслушаних сведока у току поступка, па како ова повреда у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић